

Oslo, 16. juni 2017

Utenriksminister Børge Brende
UD
utenriksminister@mfa.no
post@mfa.no

Stans tyrkiske myndigheters forsøk på å stenge Oslo-basert TV-stasjon

Etter militærkuppet i Tyrkia i fjor sommer har president Erdogan og hans regjering stengt over 156 medier og medieorganisasjoner, sørget for at 2.500 journalister er blitt sagt opp og fengslet over 150 av dem. Mange TV- og radiostasjoner som sto nær opposisjonen i Tyrkia, ble utestengt fra Turksat, og senere forbudt. Turksat leier ut satellitt-linjer til de fleste TV-stasjonene i Tyrkia.

Sterk TV er en Oslo-basert, kurdisk TV-stasjon som sender fra en satellitt basert i Frankrike (Eutelsat) via en samarbeidspartner i Slovenia, STN. Sterk TV sender sine programmer til STN som sender disse videre til distribusjon via Eutelsats satellitter.

RTUK tilsvarende det norske Medietilsynet og er et statlig, tyrkisk organ - "det øverste råd for radio og TV" - som har som oppgave å "overvåke, regulere og sanksjonere radio- og TV-sendinger." RTUK har nå sendt en formell henvendelse der Eutelsat blir bedt om å stoppe sendingene fra Sterk TV. Begrunnelsen skal være at Sterk TV "bryter med bestemmelsene i europeiske konvensjoner og tyrkiske lover." Eutelsat sendte 14. april et rekommandert brev til STN v/Tomaz Lovsin der de ber om at Sterk TVs sendinger blir fjernet umiddelbart.

I et omfattende svar sier STN blant annet at "*mht jurisdiksjon, fastslås det i artikkel 2.3 i det reviderte EU-direktivet at "en kringkaster anses å være etablert i den medlemsstat der det har sitt hovedkontor og hvor planleggingsvedtak tas." I tilfellet "Sterk TV" er hovedkontorene lokalisert i Oslo, Norge der programmet stammer fra og planleggingsbeslutninger blir tatt. Dermed er jurisdiksjonen klart etablert - "Sterk TV" faller under Det norske Kongedømmets jurisdiksjon.*

I henhold til artikkel 2 i direktivet, som både Tyrkia og Norge må forholde seg til, er hver medlemsstat ansvarlig for å sikre at alle fjernsynsprogrammer som sendes av kringkasterne under sin jurisdiksjon, overholder bestemmelsene i direktivet og de nasjonale forskrifter som gjelder for Kringkasting beregnet for publikum i den aktuelle medlemsstaten. Følgelig kan mottakerstaten ikke anvende lovbestemmelser som er spesielt rettet mot å kontrollere innholdet av fjernsynsutsendinger på nasjonalt nivå, på programmer som kommer fra en annen medlemsstat. Derfor er kravet fra RTUK ikke bare uberettiget, men er faktisk klart i strid med direktivet.

Derfor er det tyrkiske kravet ikke tilstrekkelig til å suspendere den fullt lovlige europeiske kanalen. Faktisk kan kravet juridisk bare betraktes som injurier. En slik suspensjon vil således være et klart brudd på det nevnte direktivet.

Med tanke på alle fakta ovenfor konkluderer vi at RTUKs anmodning om suspensjon av sendingene til Sterk TV ikke bare er uberettiget, men faktisk er i strid med flere EU-direktiver og er dermed ulovlig. Siden forespørselen er basert utelukkende på RTUKs forespørsel, som juridisk kan betraktes som skadelig og ikke har grunnlag i det juridiske rammeverket for medielovene og alle konvensjonene som er en del av rammen, og dermed er ulovlig av seg selv, avviser vi i all vennlighet deres forespørsel om suspensjon av "Sterk TV".

STNs fulle svar til Eutelsat følger vedlagt.

Det er ikke første gang Eutelsat blir bedt om å stenge kurdiske kanaler. I oktober 2016 ble den franske satellitt-leverandøren bedt om å "umiddelbart fjerne to kurdiske tv-kanaler fordi innholdet ikke var i tråd med "direktiver for offentlig orden", samt "med lover som regulerer tv-distribusjon i Europa og omkringliggende land". Eutelsats beslutning om å stoppe distribusjon av de to kurdiske kanalene ble tatt opp og reversert av handelsretten i Paris, som besluttet at satellittoperatøren skulle ta tilbake de to kanalene på Eutelsats satellitt.

Det hører også med til historien at Eutelsat distribuerer sendinger til Nord-Afrika via Turksat, noe RTÜK har antydnet de vil sette en stopper for medmindre deres anmodning om å stenge Sterk TV blir etterkommet.

Det skal også nevnes at tyrkiske myndigheter allerede for over et år siden forsøkte å stanse Sterk TV gjennom en henvendelse til det norske Medietilsynet. I henvendelsen påsto RTÜK at Sterk TVs sendinger "hyllert og framprovoserte terror, viste at terrororganisasjoner var rettferdige og mektige (...) og bidro til at folk ble trukket mot overgrep, rasisme og hat." Uten å gå inn i en lengre argumentasjon mot RTÜK svarte da tilsynet at de ikke "utførte overvåking av innhold fra satellitt-kringkastere" selv om disse har registrert sin virksomhet i Norge.

Ifølge Sterk TV har stasjonen "alltid produsert sine sendinger innenfor de rammer som bør gjelde i et flerkulturelt samfunn", og har dessuten "bestandig tilstrebet en sekulær og demokratisk tilnærming, i motsetning til regressive holdninger." De hevder også at de er "den første TV-kanalen i Tyrkia til å ta et klart standpunkt mot jihadister og terrorister som ISIS, Al-Qaida og Al-Nusra."

Ifølge en uttalelse om denne saken fra Den europeiske journalistføderasjonen (EFJ) fra slutten av mai i år, ville "å stoppe kringkasting av disse medier være et slag mot ytringsfriheten, som er under sterkt press fra regimet i Tyrkia - i dag verdens største fengsel for journalister."

På denne bakgrunn ber Norsk Journalistlag og Norsk PEN Utenriksdepartementet, ved utenriksminister Børge Brende, om å rette en formell henvendelse til Eutelsat og franske og tyrkiske myndigheter ved RTÜK, der man med henvisning til gjeldende regelverk

- krever at administrerende direktør i Eutelsat, Rodolphe Belmer, ikke gjennomfører sin trussel om å stenge Sterk TV
- oppfordrer den nye franske regjeringen - Frankrike har et flertall i Eutelsat - til å stoppe denne prosessen, som gjelder friheten til å informere, en av de grunnleggende verdiene i Europa
- henstille til RTÜK at de forholder seg til europeiske og norske regler når det gjelder satellitt-kringkastere, uansett hvilket politisk ståsted disse kringkasterne måtte ha.

Med vennlig hilsen

William Nygaard
Styreleder
Norsk PEN

Hege Iren Frantzen
Leder
Norsk Journalistlag